

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Název práce: Plurál substantiv na -cia/-gia v italštině – korpusová studie

Diplomantka: Lenka Tomanová

Pracoviště: Ústav romanistiky FF JU v Českých Budějovicích

Vedoucí práce: doc. PhDr. Jan Radimský, Ph.D.

Rozsah: 55 stran vč. bibliografie

Cílem předkládané bakalářské práce je zkoumat pravopisné tendence u plurálových tvarů substantiv na -cia/-gia v současné italštině, tj. vysledovat pomocí korpusu, v jakých případech dochází k uchování resp. potlačení grafému *i* tam, kde nemá žádný fonologický korelát.

V teoretické části práce autorka nejprve shrnula pravidla pro tvoření plurálu u substantiv ženského rodu obecně. Na základě sekundární literatury pak identifikovala pravopisná doporučení pro psaní plurálu substantiv na -cia/-gia; zde vysledovala dvě doporučení založená na etymologii (Dardano-Trifone doporučují uchovávat *i* u slov nelidového původu, Serianni s odkazem na Camilliho poukazuje na možnost uchovávat *i* tam, kde v latině bylo zakončení -ciam) a jedno doporučení založené na současné pravopisné podobě slov (uchovávat *i* tam, kde před zakončením -cia/-gia stojí samohláska). Dále věnovala autorka dvě obsáhlé kapitoly korpusové lingvistiky (s. 17-23) a korpusové metodologii (s. 24-36), které s tématem práce souvisejí volněji.

Vlastní empirickou studii provedla na 14 substantivech ženského rodu, která nemají v plurálu tvar homonymní s tvarem jiného italského slova. Použila přitom čtyři různé korpusy. Vyslovila předpoklad, že ve webových korpusech bude častější progresivnější pravopis potlačující grafémy *i* bez fonologického korelátu, což se nepotvrdilo. Výsledky ukázaly, že pravopisné tendence ve všech korpusech konvergují a pisatelé preferují tvary podle synchronního pravidla – tj. uchovávat *i* tam, kde před zakončením -cia/-gia stojí samohláska.

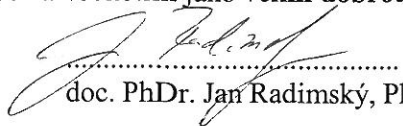
Autorce se podařilo naplnit cíle práce, zvolený postup je metodologicky korektní, diplomantka navíc pracovala zcela samostatně. Pokud jde o pravopisná doporučení citovaná v práci, lze vést diskusi o tom, nakolik se etymologické kritérium podle Dardana-Trifoneho a podle Serianniho liší. Vysvětlení na s. 15-16 není formulováno příliš jasně, údaje z tabulky na s. 47 také nejsou zcela jednoznačné – u *pancia* např. autorka uvádí doporučovaný tvar *pancie* podle Dardana-Trifoneho, třebaže podle Zingarelliho nejde o slovo s nelidovým původem (*di origine dotta*). Krom toho najdeme v práci některé další nepřesnosti, např.:

- 1) Autorka uvádí, že přízvuchné *i* v zakončení -cia/-gia je automaticky nositelem délky (s. 10) – fonetické studie (např. Canepariho Manuale di pronuncia italiana) v těchto kontextech hovoří o samohlásce krátké nebo polodlouhé.
- 2) Pasáž o dialektech (s. 12-13) není pro tuto práci relevantní, neboť řeč je o pravopisu standardní italštiny. Nelze tedy tvrdit, že „problematika popisovaná touto prací se netýká oblastí v severní Itálii“, protože i tam se standardní italština v psaném projevu používá.
- 3) Pro anglický termín *performance* se vžil český kalk *performance*, použití čes. *výkon* a zejm. adjektiva *výkonový* je zavádějící (s. 20). Podobně je třeba v překladu do češtiny odlišovat adjektiva *jazykový* a *lingvistický* – nelze hovořit o *lingvistické* (=tj. jazykovědné) *kompetenci*. Co znamená termín *stará latina* na s. 24?
- 4) Na s. 38 autorka říká, že pro výzkum zvolila reprezentativní vzorek čtrnácti substantiv. Na základě čeho byl proveden výběr a proč lze tvrdit, že je tento vzorek reprezentativní?
- 5) V empirické části by mělo být uvedeno, jak přesně testovaná slova autorka vyhledávala (pomocí jakého regulárního výrazu, resp. jakého atributu).

Po formální stránce práce odpovídá požadavkům. Italské résumé na konci práce má však tristní jazykovou úroveň, která neodpovídá požadované kompetenci na výstupu z bakalářského studia italianistiky.

Závěr:

Předkládanou bakalářskou práci doporučuji k obhajobě a hodnotím jako **velmi dobrou**.

.....
doc. PhDr. Jan Radimský, Ph.D.

V Českých Budějovicích, dne 30. května 2017